

URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA BiH
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РЕВИЗИЈУ ИНСТИТУЦИЈА БИХ
AUDIT OFFICE OF THE INSTITUTIONS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

www.revizija.gov.ba

**IZVJEŠĆE O OBAVLJENOJ FINANCIJSKOJ REVIZIJI
AGENCIJE ZA LIJEKOVE I MEDICINSKA SREDSTVA
BOSNE I HERCEGOVINE
ZA 2023. GODINU**

Sarajevo, lipanj 2024. godine

Kazalo

I. MIŠLJENJE NEOVISNOG REVIZORA.....	2
1. MIŠLJENJE O FINACIJSKIM IZVJEŠĆIMA	2
2. MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI.....	4
II. KRITERIJI KORIŠTENI U REVIZIJI.....	6
III. PREPORUKE ZA 2023. GODINU	7
IV. IZVJEŠĆE O OBAVLJENOJ REVIZIJI	8
1. PREDMET I CILJ REVIZIJE	8
2. OCJENA REALIZACIJE PREPORUKA IZ PRETHODNIH IZVJEŠĆA	8
3. DJELOKRUG, ORGANIZACIJA I RUKOVOĐENJE	9
4. SUSTAV UNUTARNJIH KONTROLA	11
5. PRORAČUN AGENCIJE ZA 2023. GODINU	12
6. FINACIJSKA IZVJEŠĆA.....	12
6.1. Pregled rashoda i izdataka iz proračuna	12
6.1.1. <i>Izdaci za uporabu vozila</i>	13
6.2. Pregled prihoda i primitaka	13
6.3. Bilanca stanja	14
7. ZAPOSŁJAVANJE I STATUS ZAPOSLENIH (ANGAŽIRANIH) OSOBA	14
7.1. Umirovljenje zaposlenih	14
8. JAVNE NABAVE.....	15
8.1. Nabava usluga iznajmljivanja Data centra	16
8.2. Nabava II faze adaptacije sterilnog bloka	16
8.3. Nabava službenog automobila	17
8.4. Nabava usluge nadogradnji i održavanja softverskih aplikacija	17
9. OSTALO	18
9.1. IT revizija.....	18
9.2. Lista esencijalnih lijekova	18
10. KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠĆA	20
PRIVITCI.....	20

I. MIŠLJENJE NEOVISNOG REVIZORA

Mišljenje neovisnog revizora se daje temeljm obavljene financijske revizije koja obuhvata reviziju financijskih izvješća i, u svezi s istom, reviziju usklađenosti aktivnosti, financijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

1. MIŠLJENJE O FINANCIJSKIM IZVJEŠĆIMA

Mišljenje

Obavili smo reviziju financijskih izvješća **Agencije za lijekove i medicinska sredstva Bosne i Hercegovine** (u daljem tekstu: Agencija) koji obuhvataju: bilancu stanja na 31.12.2023. godine, pregled prihoda, primitaka i financiranja po ekonomskim kategorijama, pregled rashoda i izdataka po ekonomskim kategorijama, posebne podatke o plaćama i broju zaposlenih, pregled dinamike zapošljavanja, pregled stalnih sredstava u obliku stvari i prava, pregled kapitalnih ulaganja po vrstama i projektima, pregled doznaka iz tekuće pričuve proračuna, te analizu iskaza - tekstualni dio, za godinu koja završava na taj dan.

Prema našem mišljenju, financijska izvješća Agencije prikazuju istinito i fer, u svim značajnim aspektima, financijsko stanje imovine, obveza i izvora sredstava na 31.12.2023. godine, te prihode i izvršenje proračuna za godinu koja se završava na navedeni danim, u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvješćivanja.

Temelj za mišljenje

Reviziju smo obavili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija Bosne i Hercegovine¹ i Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI)². Naše odgovornosti prema ISSAI standardima su detaljnije opisane u odjeljku *Odgovornosti revizora za reviziju financijskih izvješća*.

Neovisni smo o Agenciji u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju prema ISSAI 130 - Etički kodeks i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju temelj za naše mišljenje.

Odgovornosti rukovodstva za financijska izvješća

Rukovodstvo Agencije je odgovorno za sastavljanje i fer prezentaciju financijskih izvješća u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvješćivanja na razini institucija Bosne i Hercegovine tj. Zakonom o financiranju institucija BiH, Pravilnikom o financijskom izvješćivanju institucija BiH i Pravilnikom o računovodstvu s računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike proračuna institucija BiH. Ova odgovornost podrazumijeva i kreiranje, primjenu i

¹ Službeni glasnik BiH, broj 12/06

² Međunarodni standardi vrhovnih revizionih institucija (ISSAI) dio su Okvira profesionalnih objava Međunarodne organizacije vrhovnih revizionih institucija – IFPP okvira (INTOSAI Framework of Professional Pronouncements), koji čine tri nivoa objava: INTOSAI principi (INTOSAI-P), međunarodni standardi vrhovnih revizionih institucija (ISSAI) i INTOSAI smjernice (GUID).

održavanje internih kontrola koje su relevantne za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izvješća koji ne sadrže značajne pogrešne iskaze uslijed prijevare ili greške, odgovarajuća objelodanjivanja relevantnih informacija u napomenama uz finansijska izvješća, kao i odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena, koje su razumne u danim okolnostima.

Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izvješća

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome da li su finansijska izvješća kao cjelina sačinjena bez značajnog pogrešnog prikazivanja uslijed prijevare ili greške i izdati izvješće neovisnog revizora koji uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prijevare ili greške i smatraju se značajnim ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili zbirno, utječu na ekonomske odluke korisnika donijete na osnovu tih finansijskih izvješća.

Kao sastavni dio revizije, u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija, stvaramo profesionalne procjene i održavamo profesionalni skepticizam tijekom revizije. Mi također:

- Prepoznamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikazivanja finansijskih izvješća, zbog prijevare ili greške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dovoljni i primjereni da osiguraju temelj za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikazivanja nastalog uslijed prijevare je veći od rizika nastalog uslijed greške, jer prijevare može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno izostavljanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje internih kontrola.
- Stječemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u danim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o uspješnosti internih kontrola.
- Ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava koje je stvorilo rukovodstvo.
- Ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izvješća, uključujući i objave, kao i da li finansijska izvješća odražavaju transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.

S rukovodstvom komuniciramo u svezi sa, između ostalih pitanja, planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim nalazima revizije, uključujući i one koji se odnose na značajne nedostatke u internim kontrolama koji su otkriveni tijekom naše revizije.

2. MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI

Mišljenje

U svezi s revizijom finansijskih izvješća Agencije za 2023. godinu, obavili smo i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Prema našem mišljenju, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije Agencije za 2023. godinu u skladu su, u svim značajnim aspektima, sa zakonima i drugim propisima koji su definirani kao kriteriji za danu reviziju.

Temelj za mišljenje

Reviziju usklađenosti smo obavili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija Bosne i Hercegovine i ISSAI 4000 - Standard za reviziju usklađenosti. Naše odgovornosti prema ovom standardu su detaljnije opisane u odjeljku *Odgovornosti revizora za reviziju usklađenosti*.

Neovisni smo o Agenciji u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju prema ISSAI 130 - Etički kodeks i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju temelj za naše mišljenje.

Skretanje pozornosti³

Ne izražavajući rezervu na mišljenje o usklađenosti, skrećemo pozornost na sljedeće:

- *Nisu okončane aktivnosti na usuglašavanju Pravilnika o unutarnjem ustrojstvu s važećim odlukama Vijeća ministara BiH (točka 3. Izvješća);*
- *Nedostatke u procesu javnih nabava (točka 8. Izvješća);*
- *Lista esencijalnih lijekova u Bosni i Hercegovini još uvijek nije usvojena (točka 9.2. Izvješća).*

Odgovornosti rukovodstva za usklađenost

Pored odgovornosti za sastavljanje i fer prezentaciju finansijskih izvješća, rukovodstvo Agencije je također odgovorno da osigura da su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije u skladu s propisima kojima su regulirane i potvrđuje da je tijekom fiskalne godine osiguralo namjensko, svrsishodno i zakonito korištenje raspoloživih sredstava za ostvarivanje utvrđenih ciljeva, te ekonomično, efikasno i efektivno funkcioniranje sustava finansijskog upravljanja i kontrole.

³ Odjeljak kojim revizor skreće pozornost korisnicima izvješća na pitanja koja su prezentirana ili objelodanjena u informacijama vezanim za predmet revizije, a koja su, prema revizorovoj profesionalnoj prosudbi, jako važna za razumijevanje takvih informacija od strane korisnika izvješća; u revizijskoj praksi ovaj odjeljak se naziva još i 'isticanje pitanja'.

Odgovornosti revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvješćima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome da li su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, u svim značajnim aspektima, u skladu sa zakonima i drugim propisima kojima su regulirane. Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura, kako bi pribavili revizijske dokaze o tome da li se sredstva koriste za odgovarajuće namjene i da li je poslovanje Agencije, prema definiranim kriterijima, usklađeno s relevantnim zakonima i drugim propisima. Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji reguliraju poslovanje subjekta revizije. Također, naša odgovornost podrazumijeva i ocjenu finansijskog upravljanja, funkcije interne revizije i sustava internih kontrola.

Sarajevo, 20.6.2024. godine

GLAVNI REVIZOR

Hrvoje Tvrtković, v. r.

ZAMJENIK GLAVNOG REVIZORA

Nedžad Hajtić, v. r.

ZAMJENICA GLAVNOG REVIZORA

Neda Močević, v. r.

II. KRITERIJI KORIŠTENI U REVIZIJI

Ured za reviziju institucija Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Ured za reviziju) obavio je reviziju finansijskih izvješća i, u svezi s istom, reviziju usklađenosti. Revizija finansijskih izvješća i revizija usklađenosti podrazumijevaju proces objektivnog prikupljanja i procjenjivanja dokaza, kako bi se utvrdilo da li su predmeti revizije, tj. finansijska izvješća, kao i aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, usklađeni s odgovarajućim kriterijima koji su sadržani u zakonima i drugim propisima. Kriteriji predstavljaju usporedne parametre koji se koriste kako bi se dala ocjena predmeta revizije.

Za obavljanje finansijske revizije korišteni su sljedeći kriteriji:

- Zakon o proračunu institucija BiH i međunarodnih obveza BiH za 2023. godinu
- Zakon o financiranju institucija BiH
 - Pravilnik o računovodstvu s računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike proračuna institucija BiH
 - Pravilnik o finansijskom izvješćivanju institucija BiH
 - Instrukcija o privremenom financiranju institucija BiH za period siječanj - ožujak 2023. godine
- Zakon o plaćama i naknadama u institucijama BiH i podzakonski akti
- Zakon o porezu na dohodak i Zakon o doprinosima (FBiH i RS)
- Zakon o javnim nabavama i podzakonski akti
- Zakon o državnoj službi u institucijama BiH i podzakonski akti
- Zakon o radu u institucijama BiH i podzakonski akti
- Zakon o upravi i podzakonski akti
- Zakon o reviziji institucija BiH
- Zakon o lijekovima i medicinskim sredstvima.

III. PREPORUKE ZA 2023. GODINU

U Izvješću o obavljenoj financijskoj reviziji za 2023. godinu dano je 12 preporuka (6 novih i 6 ponovljenih). Dane preporuke se odnose na usklađenost.

Osim navedenog, u 2023. godini je obrađena jedna preporuka koja u prethodnom periodu nije mogla biti ocijenjena i koja je i dalje predmetom praćenja u pogledu njene realizacije⁴. U tablici koja slijedi prikazan je sažetak danih preporuka dok su detaljni nalazi prezentirani po procesima u okviru pojedinačnih točaka Izvješća.

Tablica 1. Sažetak danih preporuka

Br. prep.	Tekst preporuke	Status preporuke
1	Agencija je dužna uskladiti Pravilnik o unutarnjem ustrojstvu s važećim odlukama Vijeća ministara BiH.	P
2	Agencija je dužna uskladiti Pravilnik o korištenju specijaliziranih vozila sa važećim propisima.	N
3	Agencija je dužna osigurati urednost evidencija o uporabi službenih vozila i prijeđenih kilometara kako bi se minimizirao rizik od nenamjenske uporabe vozila.	P
4	Agencija je dužna dosljedno primjenjivati zakonske odredbe koje reguliraju pitanje umirovljenja zaposlenih u institucijama.	N
5	Agencija je obvezna provoditi prethodnu provjeru tržišta prije pokretanja procedura javnih nabava na način kako je to definirano Zakonom o javnim nabavama.	P
6	Agencija je dužna postupati u skladu sa zahtjevima iz tenderske dokumentacije u pogledu dostavljanja bankarskih garancija za dobro izvršenje ugovora.	P
7	Agencija je dužna prilikom pripreme tenderske dokumentacije voditi računa o usklađenosti traženih zahtjeva navedenih u danim podacima, informacijama i prilogima tenderske dokumentacije.	N
8	Prilikom istraživanja tržišta pored financijskog, potrebno je uzeti u obzir i druge aspekte kako bi se utvrdilo postojanje konkurencije ponuđača prema postavljenim uvjetima.	N
9	Agencija je dužna prilikom evaluacije dostavljenih ponuda odbaciti ponude koje ne zadovoljavaju zahtjeve tražene u tenderskoj dokumentaciji.	N
10	Agencija je dužna tendersku dokumentaciju za nabavu službenih vozila kreirati na način da ista bude zasnovana na pravičnosti i jednakom tretmanu prema potencijalnim ponuđačima.	N
11	Agencija u narednom periodu treba posvetiti pozornost pitanju iznalaženja rješenja smanjenja zavisnosti od dobavljača koji su vlasnici izvornog koda softverskih aplikacija i pružaju usluge održavanja softverskih aplikacija značajnih za efikasno poslovanje Agencije.	P
12	Agencija treba redovno ažurirati strateške dokumente vezane za razvoj informacijskog sustava Agencije sa definiranim vremenskim okvirom realizacije aktivnosti u cilju efikasnijeg i ekonomičnijeg korištenja resursa.	P

Status: N-nova, P-ponovljena⁵

⁴ Vidjeti točku 2. Izvješća

⁵ Nerealizirane preporuke iz prethodnog perioda su, nakon utvrđenog činjeničnog stanja, ponovljene.

IV. IZVJEŠĆE O OBAVLJENOJ REVIZIJI

1. PREDMET I CILJ REVIZIJE

Predmet revizije su finansijska izvješća Agencije za 2023. godinu i usklađenost aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Cilj je da se izrazi mišljenje o tome jesu li finansijska izvješća pouzdana i odražavaju li bilance u cijelosti rezultate poslovanja. Također, cilj revizije je procijeniti primjenjuje li rukovodstvo institucije zakone i propise i koristi li sredstva za odgovarajuće namjene, te ocijeniti finansijsko upravljanje, sustav internih kontrola i funkciju interne revizije.

S obzirom na to da se revizija obavlja ispitivanjem na bazi uzorka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sustavu i sustavu internih kontrola, pojedine materijalno značajne greške mogu ostati neotkrivene.

2. OCJENA REALIZACIJE PREPORUKA IZ PRETHODNIH IZVJEŠĆA

U prethodnom Izvješću o obavljenj finansijskoj reviziji Agencije (za 2022. godinu) Ured za reviziju izrazio je mišljenja i to:

- pozitivno mišljenje o finansijskim izvješćima i
- pozitivno mišljenje o usklađenosti sa skretanjem pozornosti na:
 - *neokončane aktivnosti na usuglašavanju Pravilnika o unutaršnjem ustrojstvu sa važećim odlukama Vijeća ministara BiH;*
 - *nedosljednosti kod primjene Metodologije raspoređivanja zaposlenih unutar platnog razreda;*
 - *zapošljavanje osoba na određeno vrijeme bez provođenja natječajne procedure, shodno odredbama Zakona o radu u institucijama BiH, te angažiranje osoba temeljem ugovora o djelu za poslove koji se nalaze u opisu poslova radnih mjesta utvrđenih Pravilnikom o unutaršnjem ustrojstvu;*
 - *nedostatke u procesu javnih nabava;*
 - *listu esencijalnih lijekova u Bosni i Hercegovini koja još uvijek nije usvojena.*

U Izvješću za 2022. godinu su dane preporuke u cilju otklanjanja uočenih nepravilnosti, nedostataka i slabosti. Utvrdili smo da je Agencija u 2023. godini od ukupno 11 prethodno danih preporuka, realizirala četiri, realizacija jedne preporuke je ocijenjena u tijeku, a šest preporuka nije realizirala. Preporuka iz izvješća prethodnih godina čija realizacija nije mogla biti ocijenjena nije ponovljena u Izvješću za 2022. godinu, ali se njena realizacija kontinuirano prati.

U narednoj tablici prikazan je pregled ocjene realizacije prethodno danih preporuka.

Tablica 2. Detaljan pregled ocjene realizacije preporuka danih u 2022. godini

Br. prep.	Preporuke iz izvješća za 2022. godinu	Status
1	Agencija još uvijek nije uskladila Pravilnik o sistematizaciji sa važećim odlukama Vijeća ministara BiH.	✗
2	Ponovo su uočeni nedostaci u evidencijama o uporabi službenih vozila.	✗
3	Nisu konstatirane značajnije nepravilnosti u primjeni Metodologije za raspoređivanje zaposlenih unutar platnih razreda.	✓
4	U tijeku 2023. godine nije bilo novih prijema na određeno vrijeme.	✓
5	Tijekom 2023. godine nije bilo kontinuiranih angažmana na ugovorima o djelu, i izdaci su značajno smanjeni u odnosu na prethodnu godinu.	✓
6	Ponovo su konstatirani nedostaci u postupanju Agencije u skladu sa zahtjevima traženim u tenderskoj dokumentaciji, odnosno praćenja izvršenja obveza dobavljača da dostavi bankarsku garanciju za dobro izvršenje ugovora ukoliko je isto predviđeno tenderskom dokumentacijom.	✗
7	Ponovo su konstatirani nedostaci kod provođenja i dokumentiranja istraživanja tržišta prije pokretanja postupaka nabave.	✗
8	Agencija nije poduzimala aktivnosti na iznalaženju rješenja smanjenja zavisnosti od dobavljača koji su vlasnici izvornog koda softverskih aplikacija i pružaju usluge održavanja softverskih aplikacija.	✗
9	Agencija vodi računa da za značajnije nabave tenderskom dokumentacijom definira potrebu za dostavljanje garancije za uredno izvršenje ugovora od strane izabranih dobavljača.	✓
10	Agencija nije ažurirala strateške dokumente vezane za razvoj informacijskog sustava.	✗
11	Iako još uvijek nije izrađen prijedlog liste esencijalnih lijekova koji bi se uputio Vijeću ministara BiH na usvajanje shodno zakonskim odredbama, određene aktivnosti su poduzimane u tijeku 2023. godine.	⚪

Tablica 2a. Detaljan pregled ocjene realizacije preporuka danih u ranijim godinama

Br. prep.	Preporuke iz prethodnih izvješća	Status
2/2021	Preporuka vezana za prijem državnih službenika po članku 32a. Zakona o državnoj službi u institucijama BiH nije relevantna za dalje praćenje u Agenciji, jer je Agencija za državnu službu BiH izmijenila odredbe Pravilnika o postupcima oglašavanja, izbora kandidata, premještaja i postavljenja državnih službenika u slučaju prijenosa ili preuzimanja nadležnosti od strane institucija BiH.	Ⓜ

Status: ✗ nerealizirana preporuka⁶, ✓ realizirana preporuka⁷, Ⓜ preporuka koja nije mogla biti ocijenjena u revidiranom periodu ili nije relevantna za dalje praćenje⁸.

3. DJELOKRUG, ORGANIZACIJA I RUKOVOĐENJE

Agencija je samostalna upravna organizacija sa statusom pravne osobe čije nadležnosti su utvrđene Zakonom o lijekovima i medicinskim sredstvima BiH.⁹ Agencija je ovlašteno tijelo odgovorno za lijekove i medicinska sredstva koji se proizvode i upotrebljavaju u medicini u Bosni i Hercegovini. Prema Zakonu o lijekovima i medicinskim sredstvima, Agencija je osnovana u svrhu:

⁶ Nisu poduzimane aktivnosti na realizaciji preporuke, te je stoga u ovom Izvješću ponovljena preporuka za predmetni proces.

⁷ Realizirane su aktivnosti navedene u preporuci.

⁸ Preporuka nije mogla biti ocijenjena u ovom ciklusu revizije, ali će biti ocijenjena kad se za to steknu uvjeti ili nije relevantna za dalje praćenje jer realizacija ne zavisi od institucije.

⁹ Službeni glasnik BiH, broj 58/2008

- zaštite i promocije zdravlja osiguranjem kvalitetnih, sigurnih i djelotvornih lijekova i medicinskih sredstava za uporabu u humanoj medicini i uspostave funkcionalnog, koordiniranog i jedinstvenog regulacionog sustava lijekova i medicinskih sredstava;
- uspostave i nadzora jedinstvenog tržišta lijekova i medicinskih sredstava te njihove dostupnosti za teritoriju BiH;
- ostvarivanja suradnje i pružanja stručne pomoći nadležnim državnim i entitetskim ministarstvima ovlaštenim za poslove zdravstva pri oblikovanju, pripremanju prijedloga i provođenju nacionalne politike lijekova i medicinskih sredstava za uporabu u humanoj medicini;
- predlaganja donošenja i izmjene zakonskih propisa iz oblasti lijekova i medicinskih sredstava te usuglašavanja propisa s međunarodnim standardima;
- obavljanja i drugih poslova utvrđenih Zakonom, kao i propisima donesenim na osnovu Zakona.

Unutarnje ustrojstvo i način rada Agencije utvrđeni su Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu iz 2010. godine kojim su sistematizirana radna mjesta za 160 izvršitelja.

Agencija još uvijek nije donijela novi pravilnik o unutarnjem ustrojstvu u skladu sa Odlukom o principima za utvrđivanje unutarnjeg ustrojstva tijela uprave Bosne i Hercegovine¹⁰ i Odlukom o razvrstavanju radnih mjesta i kriterijima za opis poslova radnih mjesta u institucijama Bosne i Hercegovine.¹¹ Navedene odluke su donesene u cilju harmonizacije i primjene istih načela o načinu unutarnjeg ustrojstva, razvrstavanja i opisa radnih mjesta u tijelima uprave Bosne i Hercegovine. Stručno vijeće Agencije je u siječnju 2021. godine usvojilo Prijedlog pravilnika o unutarnjem ustrojstvu koji je prosljeđen Ministarstvu pravde BiH u ožujku 2021. godine radi pribavljanja mišljenja na opise poslova radnih mjesta. Postupak usuglašavanja opisa poslova za radna mjesta državnih službenika je trajao sve do kraja travnja 2022. godine kada je Ministarstvo pravde BiH obavijestilo Agenciju da opisi poslova za određena radna mjesta ni nakon drugog dostavljanja nisu pravilno sastavljeni. Dane su upute Agenciji o daljim postupcima koje treba poduzeti kako bi mogla Prijedlog pravilnika uputiti Vijeću ministara BiH radi davanja suglasnosti na isti. Međutim, Agencija nije okončala postupak pripreme konačnog Prijedloga pravilnika o unutarnjem ustrojstvu kako bi se isti uputio na mišljenje ostalim nadležnim institucijama. Kao glavni razlog odsustva aktivnosti u 2022. godini, Agencija je obrazložila istekom mandata rukovodstva Agencije i Stručnog vijeća u ožujku 2022. godine te imenovanje vršitelja dužnosti ravnatelja u veljači 2023. godine.¹²

Imenovanjem novog rukovodstva u Agenciji započete su aktivnosti na izradi novog prijedloga pravilnika o sistematizaciji. Na sastanku stručnog kolegija Agencije od 29.11.2023. godine donesen je zaključak da radna grupa pripremi prijedlog za izradu nove sistematizacije. Radna grupa je formirana rješenjem ravnateljice od 13.12.2023. godine.

PREPORUKA 1

Agencija je dužna uskladiti Pravilnik o unutarnjem ustrojstvu s važećim odlukama Vijeća ministara BiH.

¹⁰ Službeni glasnik BiH, broj 30/13

¹¹ Službeni glasnik BiH, broj 30/13, 67/15 i 51/18

¹² Rješenje VM broj 27/23 od 9.2.2023. godine, Službeni glasnik BiH, broj 13/23

Agencijom rukovodi ravnatelj kojeg imenuje Vijeće ministara BiH na prijedlog Stručnog vijeća na mandat od četiri godine. Prethodnom ravnatelju i zamjenici ravnatelja je istekao mandat u ožujku 2022. godine. Iako je Agencija blagovremeno obavijestila nadležne institucije o isteku mandata rukovodstva, Vijeće ministara BiH je u veljači 2023. godine imenovalo vršitelja dužnosti ravnatelja koji je stupio na dužnost 1. ožujka 2023. godine, a u lipnju 2023. godine je Vijeće ministara BiH imenovalo ravnateljicu¹³ i zamjenicu ravnateljice Agencije¹⁴.

Pored ravnatelja, tijela Agencije su Stručno vijeće i povjerenstva Agencije.

Stručno vijeće je stručno, regulatorno, savjetodavno i kontrolno tijelo Agencije koje ima sedam članova. Članove Stručnog vijeća imenuje Vijeće ministara BiH na prijedlog Ministarstva civilnih poslova BiH s kandidatske liste koju utvrde entitetska ministarstva zdravstva i Odjel za zdravstvo Brčko distrikta BiH. Mandat Stručnog vijeća je četiri godine, uz mogućnost reizbora na još jedan mandat. Članovi Stručnog vijeća su imenovani u ožujku 2018. godine i mandat im je istekao u ožujku 2022. godine. Imenovanje novih članova Stručnog vijeća nije okončano iako je Agencija u lipnju 2023. godine Ministarstvu civilnih poslova BiH uputila urgenciju za okončanje procedure imenovanja.

Povjerenstva Agencije su: Povjerenstvo za lijekove, Povjerenstvo za medicinska sredstva, Povjerenstvo za klinička ispitivanja, Povjerenstvo za farmakopeju i ostala povjerenstva za rješavanje posebnih pitanja. Shodno odredbama Zakona o lijekovima i medicinskim sredstvima, članove povjerenstava predlažu entitetska ministarstva zdravstva i Odjel za zdravstvo Brčko Distrikta. Članove povjerenstava imenuje ravnatelj Agencije, uz prethodnu suglasnost Stručnog vijeća. Članovima povjerenstava je mandat istekao u lipnju 2022. godine. Imenovanje novih članova nije izvršeno jer nisu sve nadležne institucije dostavile prijedloge svojih članova. Agencija je upućivala urgencije Federalnom ministarstvu zdravstva i Vladi Federacije BiH za dostavljanje prijedloga za članove povjerenstva, međutim procedura još uvijek nije okončana.

4. SUSTAV UNUTARNJIH KONTROLA

Agencija je odgovorna za kreiranje, primjenu i održavanje unutarnjih kontrola koje su relevantne za pripremu i prezentaciju financijskih izvješća i usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima.

Financijsko upravljanje i kontrola: Uspostavljanje i razvoj sustava unutarnjih kontrola obveza je svih institucija BiH. Sustav financijskog upravljanja i kontrole uspostavlja se u skladu sa poglavljem IV. a. Zakona o financiranju institucija BiH¹⁵, Standardima unutarnje kontrole u institucijama BiH¹⁶, Priručnikom za financijsko upravljanje i kontrolu u institucijama BiH i ostalim podzakonskim aktima.

Agencija je u 2023. godini donijela Odluku o donošenju Akcijskog plana za provođenje sustava financijskog upravljanja i kontrole u Agenciji za 2023. godinu. Izvršeno je ažuriranje mape poslovnih procesa i registra rizika te je sačinjeno izvješće o razvoju financijskog upravljanja i kontrole u Agenciji. Zbog tehničkih problema u radu aplikacije za praćenje, upravljanje i

¹³ Službeni glasnik BiH, broj 47/23

¹⁴ Službeni glasnik BiH, broj 47/23

¹⁵ Službeni glasnik BiH, broj 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 i 32/13

¹⁶ Službeni glasnik BiH, broj 61/14

izvješćivanje o sustavu financijskog upravljanja i kontrole i unutarnje revizije u institucijama BiH (PIFC aplikacija), Agencija nije bila u mogućnosti podnijeti izvješće kroz aplikaciju (zaključati unesene podatke), ali je sačinila Godišnje izvješće o financijskom upravljanju i kontroli za 2023. godinu koje je u predviđenom roku dostavljeno Središnjoj harmonizacijskoj jedinici Ministarstva financija i trezora BiH.

Funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola: Sustav unutarnjih kontrola u Agenciji još uvijek nije uspostavljen na zadovoljavajućoj razini jer su i u tijeku 2023. godine konstatirani nedostaci i slabosti u procesima koji su obuhvaćeni revizijom. Nedostaci i slabosti su još uvijek prisutni kod uporabe službenih vozila i javnih nabava, što je detaljno opisano u pojedinačnim točkama Izvješća.

5. PRORAČUN AGENCIJE ZA 2023. GODINU

Zakonom o proračunu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obveza Bosne i Hercegovine za 2023. godinu¹⁷, Agenciji su odobrena sredstva u ukupnom iznosu od 8.234.000 KM (tekući izdaci 7.475.000 KM i kapitalni izdaci 759.000 KM).¹⁸ U okviru kapitalnih izdataka planirani su primici od prodaje stalnih sredstava u iznosu od 5.000 KM

Tijekom godine izvršeno je usklađivanje proračuna za ostvarene prihode od prodaje vozila više od planiranog za iznos od 3.050 KM. Prema navedenom, Agencija je u 2023. godini raspolagala sredstvima u ukupnom iznosu od 8.237.050 KM.

Agencija je izvršila dva prestrukturiranja rashoda proračuna koje je odobrilo Ministarstvo financija i trezora BiH. Prestrukturiranje rashoda je izvršeno u ukupnom iznosu od 424.050 KM.

6. FINACIJSKA IZVJEŠĆA

Agencija je sačinila Godišnje financijsko izvješće za 2023. godinu i dostavila ga nadležnim organima i institucijama u skladu s važećim propisima i u utvrđenom roku. Godišnje izvješće je sastavljeno u skladu s Pravilnikom o financijskom izvješćivanju institucija BiH.

6.1. Pregled rashoda i izdataka iz proračuna

U pregledu rashoda i izdataka po ekonomskim kategorijama - zbrojno, u periodu od 1.1. do 31.12.2023. godine, ukupno ostvareni rashodi iskazani su u iznosu od 7.118.514 KM, što je za 1.118.536 KM manje u odnosu na raspoloživi (korigirani) proračun za 2023. godinu.

Vrijednosno značajni rashodi odnose se na: bruto plaće (3.157.609 KM), naknade troškova zaposlenih (486.617 KM), nabave materijala (316.735 KM), troškove zakupa (584.391 KM), izdatke za tekuće održavanje (741.522 KM), ugovorene usluge (354.256KM) i kapitalne izdatke (1.074.959 KM).

Pregled rashoda i izdataka iz proračuna prikazan je u Tablici I. u prilogu Izvješća.

¹⁷ Službeni glasnik BiH, broj 22/23

¹⁸ Do usvajanja proračuna za 2023. godinu, Agencija je raspolagala sredstvima odobrenim prema Instrukciji o privremenom financiranju institucija BiH za period siječanj - ožujak 2023. godine, broj: 05-16-2-8338-2/22 od 28.12.2022. godine, koju je donio ministar finansija i trezora Bosne i Hercegovine.

U daljem tekstu navodimo nalaze revizije, kao i određena objelodanjivanja činjenica o značajnim rashodima realiziranim u 2023. godini.

6.1.1. Izdaci za uporabu vozila

Izdaci za službena vozila sa 31.12.2023. godine iznose 49.695 KM i manji su za 15.347 KM ili 24% u odnosu na prethodnu godinu. Značajniji izdaci se odnose na izdatke za gorivo (24.871 KM), izdatke za tekuće održavanje vozila (9.908 KM) i osiguranje vozila (5.800 KM). Agencija je u 2023. godini raspolagala sa dva službena vozila i tri vozila za specijalizirane namjene.

Shodno Pravilniku Vijeća ministara BiH o uvjetima nabavke i načinu korištenja službenih vozila u institucijama BiH iz 2023. godine,¹⁹ sve institucije su bile dužne da u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu, interne pravilnike o službenim vozilima za specijalizirane namjene dostave na suglasnost Vijeću ministara BiH.²⁰ Agencija nije sačinila Prijedlog pravilnika o uvjetima i načinu uporabe specijaliziranih službenih vozila i isti dostavila Vijeću ministara BiH.

U pojedinačnim slučajevima konstatirano je da su kolski nalozi neuredno popunjeni te su i dalje prisutne nelogične različite kilometraže za iste relacije, što može upućivati na nenamjensku uporabu vozila. Tako na primjer za prijeđenu kilometražu na relaciji Banjaluka-Sarajevo-Banjaluka konstatirane su veće razlike bez obrazloženja. Također, kolski nalozi u pojedinačnim slučajevima nisu usklađeni sa relacijama navedenim u Izvješću o korištenju TAG²¹ uređaja.

PREPORUKA 2

Agencija je dužna uskladiti interni pravilnik o korištenju specijaliziranih vozila sa važećim propisima.

PREPORUKA 3

Agencija je dužna osigurati urednost evidencija o uporabi službenih vozila kako bi se minimizirao rizik od nenamjenske uporabe vozila.

6.2. Pregled prihoda i primitaka

Ukupno ostvareni prihodi i primici po ekonomskim kategorijama u periodu od 1.1. do 31.12.2023. godine, iskazani su u iznosu od 10.654.412 KM, što je za 1.867.412 KM više u odnosu na prihode i primitke planirane za 2023. godinu.

Značajni prihodi odnose se na: prihode od administrativnih pristojbi (329.000 KM), prihode posebnih naknada (10.260.759 KM), ostali neplanirani prihodi (34.053 KM), prihodi od novčanih kazni (22.550 KM) i prihode od prodaje stalnih sredstava (8.050 KM).

Pregled prihoda i primitaka prikazan je u Tablici III. u privitku Izvješća.

¹⁹ Službeni glasnik BiH, broj: 34/23 i 84/23

²⁰ Službeni glasnik BiH, broj 34/23 dana 16.5.2023. godine (stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u Službenom glasniku BiH)

²¹ Elektronsko plaćanje putarine (beskontaktna elektronska naplata)

6.3. Bilanca stanja

U bilanci stanja na 31.12.2023. godine iskazana su ukupna sredstva u iznosu od 1.905.438 KM. Ukupne obveze s izvorima sredstava iskazane su u iznosu od 3.526.367 KM.

Značajne stavke bilance stanja odnose se na kratkoročna potraživanja (58.991 KM), neotpisanu vrijednost stalnih sredstava (1.840.913 KM), obveze prema dobavljačima (732.196 KM), obveze prema zaposlenima (303.845 KM) i kratkoročna razgraničenja (649.413 KM).

Kratkoročna razgraničenja se značajnijim dijelom odnose na nabavu stalnih sredstava u iznosu od 590.548 KM po zaključenim ugovorima koji su realizirani u 2024. godini. Pored toga, Agencija je razgraničila prihode u iznosu od 58.865 KM koji se odnose na zatezne kamate po rješenju suda krajem 2023. godine.

Bilanca stanja prikazana je u Tablici II. u privitku Izvješća.

7. ZAPOŠLJAVANJE I STATUS ZAPOSLENIH (ANGAŽIRANIH) OSOBA

Zakonom o proračunu institucija BiH i međunarodnih obveza BiH za 2023. godinu odobreno je 103 zaposlenih u Agenciji. Na 31.12.2023. godine bilo je 95 zaposlenih, a prosječan broj zaposlenih u 2023. godini za koje su isplaćene bruto plaće bio je 93.

7.1. Umirovljenje zaposlenih

U skladu sa Zakonom o državnoj službi u institucijama BiH²² radni odnos prestaje kada zaposlenik navrš 65 godina života i najmanje 20 godina staža osiguranja ili 40 godina staža osiguranja, neovisno o godinama života – danom donošenja rješenja. Za jednu državnu službenicu je utvrđeno da je u ožujku 2023. godine napunila 65 godina života te shodno gore navedenom propisu stekla uvjete za umirovljenje. Agencija je krajem 2022. godine tražila suglasnost za produženje radnog odnosa od Agencije za državnu službu BiH do kraja 2023. godine, obzirom da državna službenica obavlja specifične poslove evaluacije lijekova biološkog porijekla te zbog nedostatka zaposlenih na predmetnim poslovima. Agencija za državnu službu BiH je odobrila produženje najkasnije do 30.6.2023. godine kada je državna službenica razriješena dužnosti.

Uvažavajući potrebe posla i specifične poslove iz nadležnosti Agencije, skrećemo pozornost kako su važećim propisima jasno i precizno definirani uvjeti za odlazak zaposlenih u mirovinu.

PREPORUKA 4

Agencija je dužna pridržavati se zakonskih odredbi koje reguliraju pitanje umirovljenja zaposlenih u institucijama.

²² Državnom službeniku prestaje radni odnos u državnoj službi u slijedećim slučajevima: b) kada navrš 65 godina života i najmanje 20 godina staža osiguranja ili kada navrš 40 godina staža osiguranja nezavisno od godina života

8. JAVNE NABAVE

Agencija je objavila Plan javnih nabava za 2023. godinu, kako je propisano Zakonom o javnim nabavama²³.

Prema prezentiranim podacima²⁴, Agencija je u 2023. godini provela 44 postupaka javnih nabava. Od navedenog broja, Agencija je provela 13 otvorenih postupaka u vrijednosti od 1.243.313 KM²⁵, 24 konkurentna postupaka u vrijednosti od 402.700 KM, 5 pregovaračkih postupaka (bez objave obavještenja) u vrijednosti od 367.353 KM i dva postupaka u skladu s Aneksom II u vrijednosti od 62.416 KM. Agencija je putem izravnog sporazuma izvršila nabave u vrijednosti od 156.738 KM.

Navodimo opće nedostatke uočene tijekom revizije procesa javnih nabava:

Zakonom o javnim nabavama²⁶ je definirano kako prije pokretanja postupka nabave ugovorni organ provodi prethodnu provjeru tržišta u svrhu pripreme nabave i informiranja privrednih subjekata o svojim planovima i zahtjevima u svezi s nabavkom. O prethodnoj provjeri tržišta sačinjava se pismena zabilješka o svim radnjama i postupcima. Agencija nije u svim slučajevima postupila u skladu sa pomenutom odredbom. Za pojedine procedure javnih nabava nije sačinjena pisana zabilješka o istraživanju tržišta (npr. nabava laboratorijske opreme, potrošnog laboratorijskog materijala, eksterna validacija opreme, itd.).

PREPORUKA 5

Agencija je obvezna provoditi prethodnu provjeru tržišta prije pokretanja procedura javnih nabava i sačiniti službenu zabilješku o svim radnjama i postupcima kako je to definirano Zakonom o javnim nabavama.

Agencija je u pojedinim procedurama nabava (radovi II faze adaptacije sterilnog bloka, nabavka laboratorijske opreme I) tenderskom dokumentacijom predvidjela dostavljanje garancija za dobro izvršenje posla koje u konačnici dobavljači nisu dostavili ili su dostavili izvan definiranog roka. Realizacija ugovora je unatoč toj činjenici izvršena, iako je tenderskom dokumentacijom definirano da će se u tom slučaju ugovor smatrati ništavnim.

PREPORUKA 6

Agencija je dužna postupati u skladu sa zahtjevima iz tenderske dokumentacije u pogledu dostavljanja bankarskih garancija za dobro izvršenje ugovora.

U pojedinim procedurama javnih nabava u tenderskim dokumentacijama nisu usklađeni zahtjevi sa odredbama nacrta ugovora u pogledu maksimalno predviđenog roka isporuke (nabava automobila) kao i potrebe za dostavljanjem garancije za dobro izvršenje ugovora (nadogradnja Client servera za uvezivanje postojećih HPLC/UPLC uređaja). U konkretnom slučaju, maksimalno predviđen rok isporuke u tenderskoj dokumentaciji (u dijelu o podacima

²³ Službeni glasnik BiH, broj 39/14 i 59/22

²⁴ Podaci iz tabličnih pregleda sačinjenih za potrebe revizije i izvješća iz sustava e-nabava

²⁵ Svi iznosi u točki 8. Javne nabavke su bez PDV-a osim ako nije drugačije navedeno

²⁶ Članak 14a. Zakona o javnim nabavama BiH

o predmetu nabave) je 60 dana od dana potpisivanja ugovora, a nacrtom ugovora je predviđen maksimalan rok 30 dana od dana potpisivanja ugovora.

PREPORUKA 7

Agencija je dužna prigodom pripreme tenderske dokumentacije voditi računa o usklađenosti traženih zahtjeva navedenih u danim podacima, informacijama i priložima tenderske dokumentacije.

Revizijom procedura javnih nabava iz uzorka utvrđena su odstupanja od zadanih kriterija kako slijedi:

8.1. Nabava usluga iznajmljivanja Data centra

Agencija je provela nabavu usluga iznajmljivanja Data centra putem otvorenog postupka. Nabavi je prethodilo financijsko istraživanje tržišta, ali nisu istraživani drugi aspekti kao što tehnička i profesionalna sposobnost ponuđača. Procijenjena vrijednost nabave iznosila je 145.000 KM. Tendersku dokumentaciju preuzelo je 16 ponuđača. Do roka predviđenog za dostavljanje ponuda pristigla je ponuda jednog ponuđača sa kojim je nakon donošenja odluke o izboru zaključen ugovor u iznosu 144.960 KM.

PREPORUKA 8

Prilikom istraživanja tržišta, pored financijskog, potrebno je uzeti u obzir i druge aspekte kako bi se utvrdilo postojanje konkurencije ponuđača prema postavljenim uvjetima.

8.2. Nabava II faze adaptacije sterilnog bloka

Procedura nabavke II faze adaptacije sterilnog bloka u Kontrolnom laboratoriju u Sarajevu pokrenuta je konkurentskim postupkom procijenjene vrijednosti 65.000 KM, a kriterij za dodjelu ugovora je najniža cijena. Tenderskom dokumentacijom definirane su tehničke karakteristike radova što se odnosi na građevinske, elektro i mašinske radove. Obavještenje o nabavi i tenderska dokumentacija je objavljena na portalu e-nabavki koju je preuzelo 10 potencijalnih dobavljača dok je u predviđenom roku dostavljena samo jedna ponuda.

Uvidom u ponudu izabranog dobavljača utvrđeno je da nije dostavljena u skladu sa zahtjevima iz tenderske dokumentacije u smislu da je dokaz o registraciji odnosno aktuelni izvod iz sudskog registra dostavljen odvojeno od uvezane ponude što nije u skladu sa člankom 58. stavak 2. Zakona o javnim nabavama²⁷. Pored toga, nije dostavljena ni potvrda o uspješnoj realizaciji istog ili sličnog ugovora kako je to definirano tenderskom dokumentacijom.

PREPORUKA 9

Agencija je dužna prigodom evaluacije dostavljenih ponuda odbaciti ponude koje ne zadovoljavaju zahtjeve tražene u tenderskoj dokumentaciji.

²⁷ Ponuda mora biti čvrsto uvezana i sve strane ponude numerirane (izuzev dokaza o garanciji iz stavka (1) točka b) ovog članka, te štampane literature, brošura, kataloga i sl.).

8.3. Nabava službenog automobila

Za javnu nabavu putničkog motornog vozila proveden je otvoreni postupak nabave procijenjene vrijednosti do 59.829 KM. Tenderskom dokumentacijom je definirana najniža cijena kao kriterij za ocjenjivanje ponuda,²⁸ a istu je sa portala javnih nabava preuzelo 10 ponuđača. U predviđenom roku ponudu je dostavio jedan ponuđač ukupne vrijednosti od 58.120 KM i ista je ocijenjena prihvatljivom.

Tijekom revizije, prezentirane su nam informacije o modelima vozila koja su obuhvaćena istraživanjem tržišta. Uvidom u karakteristike i cijene navedenih vozila ustanovili smo da ista ne ispunjavaju tražene karakteristike iz tenderske dokumentacije²⁹ ili je tržišna vrijednost veća od procijenjene vrijednosti nabave te cjenovno ne zadovoljava klasu vozila koje se nabavlja.³⁰ Imajući u vidu navedeno, smatramo da nisu ispoštovana temeljna načela Zakona o javnim nabavama BiH koji se odnose na aktivnu i pravičnu konkurenciju.

PREPORUKA 10

Agencija je dužna tendersku dokumentaciju za nabavu službenih vozila kreirati na način da ista bude zasnovana na pravičnosti i jednakom tretmanu prema potencijalnim ponuđačima.

8.4. Nabava usluge nadogradnji i održavanja softverskih aplikacija

Agencija je nabave nadogradnje softverske aplikacije Ready³¹ i usluga održavanja softverskih aplikacija Ready, ePortal³² i NeeS³³ te Poslovnog informacijskog sustava (PIS) provela putem pregovaračkih postupaka bez objave obavještenja. Nakon provedenih procedura zaključeni su ugovori u ukupnoj vrijednosti od 339.383 KM.

Budući da Agencija ne posjeduje izvorni kod za aplikacije, pozivi su upućeni jedinom ovlaštenom pružatelju usluga te nije bilo moguće ostvariti konkurenciju na tržištu u cilju dobivanja povoljnije cijene održavanja. Uzimajući u obzir sve navedeno, napominjemo da Agencija ne treba zanemariti visoku zavisnost od dobavljača što može imati veliki utjecaj na kontinuitet poslovanja, posebno u slučajevima kada ugovorni organ ne može pravovremeno osigurati financijska sredstva ili nemogućnost dobavljača da ponudi, odnosno pruži traženu uslugu.

PREPORUKA 11

Agencija u narednom periodu treba iznaći rješenje kako bi smanjila ovisnost o dobavljačima koji su vlasnici izvornog koda softverskih aplikacija i koji pružaju usluge održavanja softverskih aplikacija značajnih za efikasno poslovanje Agencije.

²⁸ Članak 64. Zakona o javnim nabavama

²⁹ Zahtijevane tehničke karakteristike su: dužina vozila minimalno 4680 mm, a u istraživanju tržišta u obzir su uzeta vozila dužine 4630 mm i 4500 mm, te oblik karoserije – limuzina a u obzir je uzeto SUV/terensko vozilo.

³⁰ Dostavljena je specifikacija modela koji može ispuniti zahtjeve, međutim cjenovno prelazi planiranu vrijednost nabave. Prema podacima iz dostupnih cjenovnika, cjenovno odstupanje iznosi oko 50.000 KM bez PDV-a od procijenjene vrijednosti nabave.

³¹ Softverska aplikacija za praćenje životnog ciklusa lijeka i prateću dokumentaciju

³² Softverska aplikacija za podnošenje zahtjeva za davanje/obnovu/izmjenu dozvole za stavljanje lijeka u promet i kontrolu kvaliteta svake uvezene serije i posebnu kontrolu

³³ Softverska aplikacija za validaciju elektronske registracije lijekova za humanu uporabu

9. OSTALO

9.1. IT revizija

Strategija razvoja Informacijskog sustava: Agencija ima javno dostupnu Strategiju razvoja Informacijskog sustava na svojoj web stranici. Predmetna strategija, pored toga što nije ažurirana određeni vremenski period, također nema ni naznačen datum kreiranja, odnosno donošenja, kao ni vremenski okvir realizacije. Agencija poduzima aktivnosti na unapređenju informacijskog sustava, ali bez strateškog usmjerenja prema odgovarajućim aktima.

PREPORUKA 12

Agencija treba redovito ažurirati strateške dokumente vezane za razvoj informacijskog sustava Agencije sa definiranim vremenskim okvirom realizacije aktivnosti u cilju efikasnijeg i ekonomičnijeg korištenja resursa.

9.2. Lista esencijalnih lijekova

Postupak utvrđivanja liste esencijalnih lijekova u BiH³⁴ je propisan Zakonom o lijekovima i medicinskim sredstvima. Shodno važećim odredbama, Povjerenstvo za lijekove priprema te predlaže Stručnom vijeću Agencije listu esencijalnih lijekova, a Stručno vijeće, uz prethodno pribavljenu suglasnost nadležnih ministarstava entiteta i Odjela za zdravstvo Brčko distrikta, prijedlog dostavlja na usvajanje Vijeću ministara BiH. Shodno članku 83. Zakona je definirano i da Vijeće ministara BiH najmanje svake dvije godine utvrđuje listu esencijalnih lijekova u BiH.

Kao što je navedeno u izvješću revizije za prethodnu godinu, od donošenja spomenutog Zakona, Vijeće ministara BiH nikada nije utvrdilo listu esencijalnih lijekova, iako je Agencija dostavljala svoje prijedloge i urgencije. Na posljednji prijedlog esencijalne liste, koji je Stručno vijeće usvojilo krajem 2021. godine, Agencija je uputila zahtjev nadležnim entitetskim ministarstvima financija i Vlade Brčko distrikta za dostavljanje fiskalne procjene učinka predmetne odluke na proračune tih nivoa vlasti. Ministarstvo zdravlja i socijalne zaštite Republike Srpske je u ožujku 2023. godine dostavilo zahtjev da se prijedlog liste esencijalnih lijekova, na koju je početkom 2022. godine dalo suglasnost, povuče iz procedure utvrđivanja i ponovo dostavi ovom Ministarstvu na usuglašavanje. Kao razlog povlačenja predložene liste navedeno je usvajanje novih zakonskih i podzakonskih akata iz oblasti zdravstvene zaštite i osiguranja u Republici Srpskoj tijekom 2022. godine. Nadležne institucije Brčko distrikta su dostavile fiskalnu procjenu učinka i suglasnost na predloženu listu, dok nadležne institucije Federacije Bosne i Hercegovine nisu dostavile fiskalnu procjenu učinka. Zbog navedenog te različitog tumačenja esencijalne liste kao pojma, Stručno vijeće je na sjednici, održanoj 16.03.2023. godine, donijelo zaključak o povlačenju prijedloga liste esencijalnih lijekova iz dalje procedure.

³⁴ Lijekovi sa liste esencijalnih lijekova u BiH predstavljaju minimum lijekova koji se propisuju i izdaju na teret sredstava obaveznog zdravstvenog osiguranja, kao i minimum lijekova u bolničkoj zdravstvenoj zaštiti.

Usvajanje liste esencijalnih lijekova, pored zakonske obveze, ima i veliku važnost za cjelokupan zdravstveni i socijalni sustav u Bosni i Hercegovini. Posljedica neusvajanja navedenog akta je nejednaka dostupnost građanima BiH minimuma lijekova koji se propisuju na teret sredstava obveznog zdravstvenog osiguranja, kao i minimum lijekova u bolničko - zdravstvenoj zaštiti.

Po pitanju pripreme prijedloga liste esencijalnih lijekova koji bi se uputio Vijeću ministara BiH na usvajanje shodno zakonskim odredbama, dali smo preporuku u prethodnom periodu, te smo na osnovu prethodno prezentiranog ocijenili da je realizacija iste u tijeku (Red. br. 11 u Tablici 2), a što će biti predmetom daljeg praćenje do okončanja implementacije.

10. KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠĆA

Agencija je u ostavljenom roku dostavila komentare na Nacrt izvješća o obavljenoj financijskoj reviziji za 2023. godinu. U dostavljenim komentarima Agencija je najvećim dijelom potvrdila naše nalaze i dane preporuke, s obzirom na to da su ponovljene konstatacije koje su nam prezentirane tijekom revizije ili su navedene aktivnosti koje se planiraju poduzeti na realizaciji danih preporuka. Budući da nisu dostavljeni novi dokazi niti prezentirane nove činjenice koji timu za reviziju nisu bile poznate tokom sačinjavanja izvješća, tekst ovog Izvješća, u odnosu na Nacrt izvješća o obavljenoj financijskoj reviziji za 2023. godinu je nepromijenjen. Detaljno objašnjenje komentara dano je u odgovoru na dostavljene komentare na Nacrt izvješća o obavljenoj financijskoj reviziji za 2023. godinu, koji je dostavljen rukovodstvu Agencije uz konačno Izvješće o obavljenoj financijskoj reviziji za 2023. godinu.

Reviziju u Agenciji za 2023. godinu obavili su: Seida Kapo - voditelj tima, Anisa Jusić - član tima, Neriman Velić - član tima, Helena Grbavac – član tima i Sadmir Teskeredžić (član tima).

**Voditelj tima za
financijsku reviziju**

Seida Kapo, v. r.

**Rukovoditelj Odjela za
financijsku reviziju**

Danijel Jozić, v. r.

**Rukovoditelj Odjela za
razvoj, metodologiju i kontrolu
kvalitete financijske revizije**

Mirsada Sijamić, v. r.

Broj: 02-16-1-862/24

Privitci

Tablica I. - Pregled rashoda proračuna za 2023. godinu

Tablica II. - Bilanca stanja na 31.12.2023. godine

Tablica III. - Pregled prihoda i primitaka za 2023. godinu

Pregled rashoda proračuna za 2023. godinu

Naziv institucije: Agencija za lijekove i medicinska sredstva BiH

Tablica I

Opis	Odobreni proračun	Usklađivanja proračuna	Ukupni proračun	Izvršenje proračuna	Procenat (5/4*100)
1	2	3	4 (2+3)	5	6
1. Tekući izdaci	7.475.000	-382.050	7.092.950	6.043.555	85
Bruto plaće i naknade	3.584.000	-193.000	3.391.000	3.157.609	93
Naknade troškova zaposlenih	618.000	-53.000	565.000	486.617	86
Putni troškovi	130.000	0	130.000	106.151	82
Izdaci telefonskih i poštanskih usluga	120.000	0	120.000	98.820	82
Izdaci za energiju i komunalne usluge	264.000	-15.000	249.000	164.989	66
Nabavka materijala	490.000	0	490.000	316.735	65
Izdaci za usl. prijevoza i goriva	63.000	-10.000	53.000	26.455	50
Unajmljivanje imovine i opreme	693.000	-50.000	643.000	584.391	91
Izdaci za tekuće održavanje	1.100.000	-61.050	1.038.950	741.522	71
Izdaci za osiguranje	8.000	0	8.000	6.012	75
Ugovorene i druge posebne usluge	405.000	0	405.000	354.256	87
2. Kapitalni izdaci	759.000	385.100	1.144.100	1.074.958	94
Nabava zemljišta	0	0	0	0	
Nabava građevina	0	0	0	0	
Nabava opreme	628.000	139.050	767.050	699.179	91
Nabava ostalih stalnih sredstava	0	0	0	0	
Nabava stalnih sredstava u obliku prava	131.000	170.000	301.000	299.729	100
Rekonstrukcija i investiciono održavanje	0	76.050	76.050	76.050	100
3. Tekući grantovi	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
4. Proračun-neposredna potrošnja (1+2+3)	8.234.000	3.050	8.237.050	7.118.514	86
5. Višegodišnja kapitalna ulaganja	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
6. Novčane donacije	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
7. Programi posebne namjene	0	0	0	0	
Prihodi od prodaje vozila			0		
8. Ukupno proračun (4+5+6+7)	8.234.000	3.050	8.237.050	7.118.514	86

Rukovodstvo je Pregled rashoda proračuna po ekonomskim kategorijama odobrilo 22.2.2024. godine.

Ravnatelj:

mr ph Nataša Grubiša

Bilans stanja na 31.12.2023. godine

Naziv institucije: Agencija za lijekove i medicinska sredstva BiH

Tablica II

Opis	31.12.2023.	31.12.2022.	Procenat (2/3*100)
1	2	3	4
1. Gotovina, krat. potraživanja, razgraničenja i zalihe	64.526	19.205	336
Novčana sredstva	0	0	
Kratkoročna potraživanja	58.991	1.708	3.454
Kratkoročni plasmani	0	0	
Interni finansijski odnosi	0	0	
Zalihe	0	0	
Kratkoročna razgraničenja	5.534	17.498	32
2. Stalna sredstva	1.840.913	1.185.634	155
Stalna sredstva	7.411.941	6.387.065	116
Ispravka vrijednosti	5.571.028	5.201.431	107
Neotpisana vrijednost stalnih sredstava	1.840.913	1.185.634	155
Dugoročni plasmani	0	0	
Dugoročna razgraničenja	0	0	
UKUPNO AKTIVA (1+2)	1.905.438	1.204.839	158
3. Kratkoročne obveze i razgraničenja	1.685.454	1.566.251	108
Kratkoročne tekuće obveze	732.196	641.311	114
Kratkoročni krediti i zajmovi	0	0	
Obveze prema zaposlenima	303.845	312.650	97
Interni finansijski odnosi	0	0	
Kratkoročna razgraničenja	649.413	612.289	106
4. Dugoročne obveze i razgraničenja	0	0	
Dugoročni krediti i zajmovi	0	0	
Ostale dugoročne obveze	0	0	
Dugoročna razgraničenja	0	0	
5. Izvori sredstava	1.840.913	1.185.634	155
Izvori sredstava	1.840.913	1.185.634	155
Ostali izvori sredstava	0	0	
Neraspoređeni višak prihoda/rashoda	0	0	
UKUPNO PASIVA (3+4+5)	3.526.367	2.751.885	128

Napomena: Pravilnikom o finansijskom izvještavanju institucija Bosne i Hercegovine, čl.10. stav 4., napomenuto je da bilans stanja proračunskih korisnika **neće biti uravnotežen** (aktiva jednaka pasivi) zbog programski uspostavljenog sistema Glavne knjige, dok će bilans stanja koji radi Ministarstvo financija i trezora na razini Proračuna institucija Bosne i Hercegovine za tekuću godinu biti uravnotežen.

Rukovodstvo je Bilans stanja odobrilo 22.2.2024. godine

Ravnatelj:

mr ph Nataša Grubiša

Pregled prihoda i primitaka za 2023. godinu

Naziv institucije: Agencija za lijekove i medicinska sredstva BiH

Tablica III

Opis	Planirani iznos u proračunu	Izmjene i dopune	Ukupno planirani iznos	Ostvareni iznos	Procenat (5/4*100)
1	2	3	4 (2+3)	5	6
1. Neporezni prihodi	8.782.000	0	8.782.000	10.646.362	121
Prihodi od poduzetničkih aktivnosti i imovine i prihodi od pozitivnih kursnih razlika	0	0	0	0	
Naknade i takse i prihodi od pružanja javnih usluga	8.767.000	0	8.767.000	10.623.812	121
Novčane kazne (neporeske prirode)	15.000	0	15.000	22.550	150
2. Tekući transferi i donacije	0	0	0	0	
Primljeni tekući transferi od inostranih vlada i međunarodnih organizacija - donacije iz inostranstva	0	0	0	0	
Primljeni tekući transferi od ostalih nivoa vlasti	0	0	0	0	
Domaće donacije	0	0	0	0	
3. Kapitalni primici	5.000	3.050	8.050	8.050	
Kapitalni primici od prodaje stalnih sredstava	5.000	3.050	8.050	8.050	
Primici od finansijske imovine	0	0	0	0	
Primici od dugoročnog zaduživanja	0	0	0	0	
Primici od kratkoročnog zaduživanja	0	0	0	0	
4. Ukupni prihodi i primici (1+2+3)	8.787.000	3.050	8.790.050	10.654.412	121

Rukovodstvo je Pregled prihoda i primitaka po ekonomskim kategorijama odobrilo 22.2.2024. godine

Ravnatelj:

mr ph Nataša Grubiša